

Handläggare
Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08-508 35 528**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 27 augusti 2013**Ärende 3**

Yttrande över motion (2012:42) av Åsa Jernberg och Sara Pettigrew (båda MP) om SFI och arbetslivsrådgivning för föräldralediga - en väg för att skapa lika möjligheter för etablering på arbetsmarknaden

(Dnr KS 331-748/2013)

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över motionen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart samt överlämnar yttrandet till Kommunstyrelsen.

Charlotte Svensson
ArbetsmarknadsdirektörLeif Styfberg
Chef för SFI Stockholm
T f chef Vuxenutbildningen Stockholm

Sammanfattning

Redan idag finns möjligheter för föräldralediga att delta i sfi och erhålla studie- och yrkesvägledning. Förvaltningen tillhandhåller idag sfi även på deltid - kurser finns att tillgå på både dagtid, kvällstid och lördagar. Det finns också möjlighet att läsa på distans eller att läsa med ett helt individuellt schema. Att erbjuda

kurser med koppling till förskola eller annan barnpassning kräver en stor resurs men ger enligt tidigare erfarenhet inte så mycket.

Likaså finns möjligheter till studie- och yrkesvägledning för de som ska påbörja eller redan deltar i sfi. Detta gäller oberoende av om man är föräldraledig eller ej. Om denna verksamhet innefattar det som motionärerna menar med arbetslivsrådgivning är oklart eftersom det inte är ett vedertaget begrepp.

Staden har sedan den 1 maj 2013 ett utökat uppdrag när det gäller samhällsorientering till nyanlända. Målgruppen har utökats och omfattar i stort sett alla nyanlända invandrare utanför EU- och EES-området. Även samhällsorienteringen har ett flexibelt utbud och kan kombineras med föräldraledighet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion (2012:42) av Åsa Jernberg och Sara Pettigrew (båda MP) om SFI och arbetslivsrådgivning för föräldralediga - en väg för att skapa lika möjligheter för etablering på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsförvaltningen har ombetts inkomma med ett yttrande.

I motionen hänvisas till den s.k. kallade AKKA-utredningen som presenterade sitt slutbetänkande i oktober 2012 Med rätt att delta-nyanlända kvinnor och anhöriga på arbetsmarknaden (SOU 2012:69).

Där presenterades fem utgångspunkter att ta i beaktande för de förslag och åtgärder som kan öka arbetskraftsdeltagandet bland nyanlända kvinnor, individens behov ska avgöra vilket stöd som erbjuds, tidiga insatser är centralt, etableringsperioden ska ses som en investering för att aktivt kunna delta i arbets- och samhällsliv, insatser och incitament ska ske på lika villkor för kvinnor och män samt att effektiva insatser med hög kvalitet förutsätter samverkan mellan olika aktörer på arbetsmarknaden.

Ärendet

Mot bakgrund av slutsatserna i slutbetänkande Med rätt att delta-nyanlända kvinnor och anhöriga på arbetsmarknaden (SOU 2012:69), den s.k. kallade AKKA-utredningen, tar motionen upp frågan om föräldraledigas möjligheter att delta i svenska för invandrare (sfi) och erhålla arbetslivsrådgivning. I motionen sägs att det inte på något sätt kan vara godtagbart att de

arbetsmarknadsinsatser som erbjuds är sämre anpassade för kvinnor än för män.

Det sägs vidare att en av de mest betydande faktorerna för etablering på arbetsmarknaden är tillgång till det språk som krävs för att utföra ett arbete och att språkbehovet ser olika ut beroende på vilket arbete som avses. I AKKA-utredningen framhålls bl.a. betydelsen av tidiga insatser för etablering på arbetsmarknaden. Det är därför viktigt att sfi-undervisningen anpassas så att föräldraledighet bland nyanlända inte riskerar att fördröja insteget på arbetsmarknaden. Staden bör därför erbjuda sfi-undervisning och arbetslivsrådgivning även under föräldraledigheten.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta att

- avsätta medel för att utveckla sfi och arbetslivsrådgivning så att den blir ändamålsenlig för föräldralediga
- arbetsmarknadsförvaltningen får i uppdrag att erbjuda sfi och arbetslivsrådgivning till föräldralediga

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utrednings- och utvecklingsstaben i samverkan med SFI Stockholm.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att föräldralediga får möjligheter att delta i sfi-undervisning. Samma möjligheter ska självklart gälla för både kvinnor och män.

Det finns inget som hindrar att en person deltar i sfi under sin föräldraledighet och många föräldralediga läser också sfi. Förvaltningen har redan idag ett flexibelt kursutbud som ger möjligheter att studera på deltid såväl dagtid som kvällstid och lördagar. Det är dessutom möjligt att läsa sfi på distans och att studera med ett helt individuellt schema. Att erbjuda kurser med koppling till förskola eller annan barnpassning kräver en stor resurs men ger enligt tidigare erfarenhet inte så mycket. Fler kurser med ännu större flexibilitet kräver mer resurser.

Tillgång till barnomsorg är en viktig faktor. I samband med att nämnden beslutade om verksamhetsplanen för 2012 gjorde majoriteten ett särskilt uttalande. Förvaltningen fick i uppdrag att

utreda huruvida det finns ett behov av sfi-undervisning kombinerad med barnpassning. I tertialrapport 2 2012 gjorde förvaltningen bedömningen att det inte finns något större behov av barnpassning i anslutning till sfi. I och med att nyanlända får uppehållstillstånd har de rätt till förskola för sina barn och flertalet av de studerandes barn har också förskoleplats. Förvaltningen kan vidare se en rad olägenheter med att kombinera barnomsorg med en specifik sfi-skola. Eftersom de flesta studerande har andra aktiviteter under den andra delen av dagen blir det för många onödiga resor för att hämta eller lämna barnet efter en aktivitet på ett annat ställe i staden. Det fria valet av utbildningsanordnare begränsas då det inte är realistiskt att alla anordnare tillhandahåller barnomsorg. Ett problem skulle också uppstå när föräldern avslutar sfi-utbildningen. Barnet skulle då behöva byta förskola. Utöver det som redovisas i nämnda tertialrapport kan tilläggas att valfriheten när det gäller val av förskolor, skolor, utbildning, sfi m.m. ibland kan försena individens etablering/ inträde i arbetskraften för att den enskilde vill invänta "rätt" barnomsorgsplats eller skola.

Sfi har tidigare erbjudit svenskundervisning på öppna förskolor i Rinkeby och Vårberg. Verksamheten var uppskattad men resultaten var inte tillfredsställande. Närvaron var dålig och deltagarna lärde sig inte särskilt mycket. Det var inte helt enkelt eftersom deltagarna kom sporadiskt och det var svårt att ha ett pedagogiskt upplägg när deltagarna varierade från gång till gång. Kostnaden per studieplats var dessutom hög. Erfarenheten talar för att det vore mer funktionellt att hitta andra former för mera kommunikativ träning.

I AKKA-utredningen finns förslag om en tvåårig försöksverksamhet inom öppna förskolor där föräldralediga erbjuds språkinläring, kunskap om samhället och planering inför framtiden. Förvaltningen ställer sig av de skäl som angavs i tertialrapport 2 2012 och som redovisats ovan tveksam till en sådan verksamhet.

Inom SFI Stockholm finns tillgång till studie- och yrkesvägledning för de som ska påbörja eller redan deltar i sfi. Detta gäller oberoende av man om är föräldraledig eller ej. Om denna verksamhet innefattar det som motionärerna menar med arbetslivsrådgivning är oklart.

Staden har sedan den 1 maj 2013 ett utökat uppdrag när det gäller samhällsorientering till nyanlända. Målgruppen har utökats och

omfattar i stort sett alla nyanlända invandrare utanför EU- och EES-området. Även samhällsorienteringen har ett flexibelt utbud och kan kombineras med föräldraledighet.

Förvaltningen anser att det redan i nuvarande uppdrag ingår en skyldighet att erbjuda föräldralediga både sfi, studie- och yrkesvägledning och samhällsorientering och att uppdraget fullföljs.

Om mer medel skulle tillföras för att utveckla sfi och den studie- och yrkesvägledning som ingår ska de inte vara riktade till denna begränsade målgrupp utan till alla som har rätt till sfi.

Bilagor

- 1 Motion (2012:42) av Åsa Jernberg och Sara Pettigrew (båda MP) om SFI och arbetslivsrådgivning för föräldralediga - en väg för att skapa lika möjligheter för etablering på arbetsmarknaden